

Septet (Yedili), Mi bemol Majör Op.20

* Adagio-Allegro con brio * Adagio cantabile * Tempo di menuetto * Andante: Tema con variazione * Scherzo: Allegro molto e vivace * Andante col moto alla Marcia-Presto

İmparatoriçe Maria Theresia'ya ithaf edilen yaylı çalgılar kuarteti (keman-viyola-viyolonsel-kontrbas) ve klarinet, fagot, korno için Op.20 Yedili, Beethoven'in ilk oda müziği eserlerinin en başarılısı ve en sevilenidir. Aynı yıl, 1799'da hem Beethoven, hem de Haydn İmparatoriçe'ye birer eser ithaf etmişler; Haydn, Theresia Mesi adı verilen dini eserini yazmıştı. Müzik yazarları, Beethoven'u Mozart'ın KV334 Divertimento'sunun öncülük ettiğini, hem bölüm, hem de varyasyonlar nedeniyle benzerlik olduğunu belirtmektedirler.

İmparatorluğun Schwarzenberg Sarayı'nda, 1800 yılı başladında ilk kez yorumlanan ve coşkuyla karşılandığı kayıtlara geçen Yedili'de Beethoven, senfonik müzikle oda müziğinin bir karışımını elde etmiş ve özellikle pes tınların rengini ön plana almıştır. Bunun için de

genellikle kuartetlerde kullanılan ikinci keman yerine kontrbası değerlendirmiş; üfleme çalgılardan gümüşü tınlı flüt ve klasik çağın gözde çalgısı obua yerine de daha koyu renkleri yeğlemiştir. Ayrıca Beethoven'in seçtiği çalgılar, o yıllarda sokak çalgıcılarının kullandığı ve kaplıcalarda sezon sonu Açık hava konserlerinde çokça yer alan çalgılardır. Böylece XVIII. yüzyıl serenad müziği, salon ve sokak müziklerinin ilginç ve ciddi uyumuyla olgunluğa ulaşmış; Op.20 Yedili, hem eski divertimentoların oynaklığını, hem de senfonik müziğin doyuruculuğunu yansıtmıştı.

Sonuçta sarayda başarılı bulunan yediliden Beethoven bile memnundu. Ancak kendini dizginleyerek yayınevine "Bu Septet beğenildi" diye kısaca yazmasına karşın, daha o yıllarda beste yapmayı henüz öğrendiğini de düşünüyordu. Beethoven doğal içgüdüleriyle

her çalgının özelliğini gözetmiş, ayrıca korno ve klarinet için parlak partiler gerçekleştirmişti. Çağında çok popüler olan eser hakkında, o günlerin tarafsız bir gözlemcisi olan Adolph Bernard Marx şunları yazmıştı: “Tümü gerçek, dürüst müzik. Bu müzik, iyilikten başka bir şey istemeyen bir sanatçı ruhunun melodilerini ve tınlarını zarif biçimde aktarıdır.”

Op.20 Yedili, altı bölümden oluşur. Yalnızca tını özelliklerinin gözetildiği 18 mezür süren ağır (Adagio) bir girişle başlar. Bunu izleyen çabuk ve parlak (allegro con brio) tempodaki, 4/4'lük ölçüdeki bölme fırtına gibi bir temayla girer; Beethoven'e özgü biçimde gelişir.

2. bölüm, 9/8'lik ölçüde, ağır ve şarkı söyler gibi (Adagio cantabile) tempodadır; özellikle klarinetin duygulu ve derin ezgisiyle tat kazanırken Pastoral Senfoni'nin huzurunu da getirir...

3. bölüm, 3/4'lük ölçüde bir menuet dansıdır (Tempo di Minuetto). Beethoven, bu temayı daha 1796'da planladığı, ama özeleştirme nedeniyle ancak 1805'te yayınlatabildiği Op.49, No.2 Sol Majör Piyano Sonatı'ndan almış; vurguları değiştirerek ve tro bölmesine yenilik getirerek kullanmıştır...

4. bölüm, Tema ve Varyasyonlar (Tema con variazioni) ise eserin en önemli kısmıdır. Özellikle varyasyon stiline ustası Beethoven burada, doğduğu bölge, Almanya'nın Aşağı Ren yöresinden “Ach Schffer, Lieber Schiffer” (Ah denizci, sevgili denizci) adlı halk şarkısını kullanmıştır. Zuccamaglio'ya atfedilen bu 2/4'lük ölçüdeki ezginin temasını beş varyasyonla işlemiş; her çalgının özelliğini ustaca değerlendirerek temayı değişik şekillerde duyururken, müzikçilere de kendi virtüözlüklerini gösterme olanağı tanımıştır...

5. bölüm, 3/4'lük ölçüde ve yine aynı tonalitede, çok hızlı ve canlı (Allegro molto e vivace) tempoda bir scherzo'dur. Bu bölümde Ren bölgesinin ünlü şakacılığını da yansıtan Beethoven, ayrıca tüm müzikçilerin güçlerini de dener gibidir. Korno ile fagotun ortaklaşa duyurdukları tem, neşeli ve oyuncu bir hızlilikte sürer ve tiro bölmesini de içerir...

6. bölüm, bitiş hazırlayan ağırca ve marş hareketliliğindeki (Andante con moto alla marcia) tempoda kısa ve minör tempoda bir girişle başlar. Ana bölüm final ise, yine 4/4'lük ölçüde olmasına karşın, ana tonalite Mi bemol Majör ve hızlı temposuyla giriş tam bir kontrast oluşturur. Bu final artık klasik bir final, neşeli ve tipik bir halk dansı (Kehraus) değil, tüm enerjinin birleştiği, orta bölmede tematik malzemenin olağanüstü sonat stilinde bir senfoni finalidir.

(Süre 43')

Beethoven: Septet in E-flat Major, Op. 20 - Curtis Institute of Music, Jan. 2013
<http://www.youtube.com/watch?v=Roz3ToVR8zk>

Ludwig van Beethoven - Septet in E flat major Op. 20 - I. Adagio-allegro con brio

<http://www.youtube.com/watch?v=ROQyt5STSBo>

Ludwig van Beethoven - Septet in E flat major Op. 20 - II. Adagio cantabile
<http://www.youtube.com/watch?v=hy57VqCOTQ0>

Ludwig van Beethoven - Septet in E flat major Op. 20 - III. Tempo di minuetto
<http://www.youtube.com/watch?v=FjLvKEu3qdQ>

Ludwig van Beethoven - Septet in E flat major Op. 20 - IV. Tema con variazioni: andante

<http://www.youtube.com/watch?v=rWSv9RyjuMM&list=PL46C0E87BB2450DFB>

Ludwig van Beethoven - Septet in E flat major Op. 20 - V. Scherzo, allegro molto e vivace

http://www.youtube.com/watch?v=XUH2wud_S1I&list=PL46C0E87BB2450DFB

Ludwig van Beethoven - Septet in E flat major Op. 20 - VI. Andante con moto alla marcia-presto

<http://www.youtube.com/watch?v=1ULSpAe6zm4>

SEPTETT

für Violine, Bratsche, Horn, Clarinette,

Fagott, Violoncell und Contrabass

von

L. VAN BEETHOVEN.

Der Kaiserin Maria Theresia gewidmet.

Op. 20.

Adagio. $\text{♩} = 72$.

Clarinetto in B.
Fagotto.
Corno in Es.
Violino.
Viola.
Violoncello.
Basso.